

prima instanță: I. Nașco (Judecătoria Ștefan-Vodă) dosarul nr. 2ra-2628/16
instanța de apel: N. Vascan, E. Fistican, V. Negru
(Curtea de Apel Chișinău)

ÎNCHEIERE

07 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Pojarnița-Med”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Golnic-Prim” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Cooperativei Agricole de Producție „Pojarnița-Med” cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Pojarnița-Med” și menținută hotărîrea Judecătoria Ștefan-Vodă din 04 martie 2016,

c o n s t a ț ă:

La 04 decembrie 2013 Golinschi Nicolae a depus cerere de chemare în judecată împotriva CAP „Pojarnița-Med” cu la privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că pe parcursul anilor 2009-2012, aflîndu-se în relații de muncă cu pîrîtul și reieșind din faptul că starea financiară a CAP „Pojarnița-Med” era instabilă și critică, în urma unor convenții verbale cu administratorul întreprinderii, și-a exprimat intenția de a le acorda un sprijin financiar.

Potrivit acordului verbal s-a convenit ca împrumuturile bănești să fie acordate în mijloace bănești în numerar cu împrumut fără dobîndă, în momentul când pîrîtul va avea necesitatea de a efectua plăți pentru achizițiile de bunuri și servicii necesare procesului de producere.

Potrivit acordului, careva termeni determinați de restituire a sumei împrumutului n-au fost conveniți, a fost lăsat să se înțeleagă careva termeni rezonabili axați de timpul în care pîrîtul își va recolta roada agricolă de produse cereale.

În acest fel, în baza ordinelor de încasare a numerarului întocmite de pîrîtul CAP „Pojarnița Med”, pe anul 2009 i-a fost acordat cu împrumut o sumă

cumulativă de 14 823,00 lei, pe anul 2010 suma de 308236,45 lei, pe anul 2011 suma de 54051,31 lei și pe anul 2012 suma de 15537,54 lei.

Astfel, în perioada anilor 2009-2012 în urma convenției verbale, în diferite rate a fost acordat împrumut pârâtului CAP „Pojarnița-Med” mijloace bănești în sumă totală de 392 649,30 lei.

Confirmarea documentară a faptului predării sumelor împrumuturilor acordate era asigurată de către casiera CAP „Pojarnița-Med”, care pentru fiecare sumă a împrumutului încasată, perfectă în prezența reclamantului ordinul de încasare a numerarului pe care îl înregistra în cartea de casă. Aceste ordine de încasare erau perfectate într-un singur exemplar, careva cotoare la ordinele de încasare pârâtului nu-i remitea.

Din totalul de mijloace bănești acordate cu împrumut pârâtului, ultimul i-a restituit prin dispozițiile de plată a numerarului la data de 07.07.2011 și 09.09.2011 suma de 48 400 lei, astfel rămânând nerestituită suma de 344 249,30 lei.

În luna octombrie 2012 a fost solicitat serviciul contabil al CAP „Pojarnița-Med” privind efectuarea confruntării reciproce în scopul stabilirii exacte a datoriei ce rezidă din raporturile de împrumut.

Reclamantul susține că în urma sistematizării operațiunilor de încasare a sumelor împrumutate, i-a fost comunicat un sold al datoriei la restituirea împrumutului mai mic decât cel ce rezidă din suma totală a împrumuturilor bănești.

Drept confirmare, contabilul șef al pârâtului a eliberat un certificat confirmativ privind soldul datoriei creditoare, care conținea Factura fiscală nr. SW3026969 din 29.11.2010, în care era indicat că în contul stingerii datoriei pârâtul a livrat în adresa reclamantului 150 tone de grâu în sumă totală de 225000,00 lei.

Reclamantul invocă că un astfel de fapt economico-juridic n-a avut loc, din care motiv la data de 22.11.2012 a solicitat Inspectoratul Fiscal Ștefan Vodă stabilirea soldului creditor total al pârâtului CAP „Pojarnița-Med” față de dînsul.

În urma verificărilor specializate a fost confirmat faptul depunerii de către reclamant în casieria pârâtului a mijloacelor bănești cu titlu de împrumut, soldul creditor al căror constituia la data de 19.12.2012 suma de 344 249,30 lei.

Nici după notificare, pârâtul CAP „Pojarnița-Med” n-a restituit suma împrumutului.

Astfel, reclamantul solicită încasarea de la CAP „Pojarnița-Med” a sumei împrumutului de 344 249,30 lei, dobînda de întârziere 29 105,00 lei și taxa de stat 5600 lei.

La data de 20.01.2014 reclamantul Golinschi Nicolae a depus cerere privind subrogarea părții în proces a reclamantului, prin care a solicitat înlocuirea reclamantului Golinschi Nicolae cu creditorul cesionar „Golnic-Prim” SRL, care

conform contractului de cesiune a creanței nr.01 din 10.01.2014 este noul creditor succesoral al dreptului de creanță asupra sumei de 344 249,30 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Ștefan Vodă din 04 iunie 2014, menținută prin decizia Curții de Apel Bender din 09 iulie 2014, a fost înlocuit reclamantul Golinschi Nicolae cu succesorul lui în drepturi, creditorul cesionar - SRL „Golnic-Prim”.

Prin hotărârea Judecătoriei Ștefan-Vodă din 04 martie 2016 acțiunea a fost admisă. S-a încasat de la CAP „Pojarnița-Med” în beneficiul SC „Golnic-Prim” SRL datoria în sumă de 344 249,30 lei, dobânda de întârziere în sumă de 79 803 lei și cheltuielile de judecată în sumă totală de 15 543,50 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, CAP „Pojarnița-Med” a declarat apel, solicitând casarea hotărârii apelate și emiterea unei noi hotărâri prin care a respinge acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016 a fost respins apelul declarat de CAP „Pjarnița-Med” și menținută hotărârea prime instanțe.

Instanța de apel la emiterea deciziei a constatat conform probelor prezentate, neonorarea de către CAP „Pojarnița-Med” a obligației de a restitui datoria totală în sumă de 344 249,30 lei și având în vedere că prin încheierea Judecătoriei Ștefan Vodă din 04 iunie 2014, menținută prin decizia Curții de Apel Bender din 09 iulie 2014, Golinschi Nicolae a fost înlocuit cu succesorul lui în drepturi, creditorul cesionar - SRL „Golnic Prim”, instanța de apel a considerat întemeiată concluzia primei instanțe de a încasa de la CAP „Pojarnița-Med” în beneficiul SRL „Golnic Prim” datoria în mărime de 344 249,30 lei.

Totodată, stabilind neonorarea de către CAP „Pojarnița- Med” în termen a obligațiilor față de Golinschi Nicolae și având în vedere durata întârzierii, instanța de apel a considerat ca fiind întemeiată și cerința cu privire la încasarea dobânzii de întârziere.

La 01 septembrie 2016 CAP „Pojarnița- Med” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea hotărârilor judecătorești și remiterea pricinii spre rejudecare în primă instanță.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat la data 01 septembrie 2016 se consideră a fi depus în termen.

Drept temeii de casare a hotărârilor contestate recurentul a invocat ca circumstanțele importante pentru pricina nu au fost constatate și elucidate pe deplin,

iar circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii pe care prima instanța le-a considerat constatate nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente. Invocă că concluzia instanței este în contradicție cu probele administrate în dosar. Instanța nu a aplicat corect norma materială, interpretând-o în mod eronat.

În acest sens, susține că din bonurile de plată prezentate de către reclamant nu se poate constata faptul încheierii de către recurent a unui contract de împrumut cu intimatul. Or, în conformitate cu art.867 CC al RM prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutător) bani sau alte bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-a fost dat. Astfel, contractul de împrumut prevede atât acordarea împrumutului cât și restituirea acestuia. În speță reclamantul nu prezentat nici o convenție cu titlu de împrumut încheiată dintre aceasta și recurent în condițiile cărei ar fi stabilite condițiile esențiale a contractului de împrumut, adică transmiterea sumei de către Golinschi Nicolae către CAP „Pojarnița-Med” și obligațiunea CAP „Pojarnița-Med” de a restitui suma împrumutată la o dată anumită.

Menționează că la acest capitol acțiunea urmează a fi respinsă pentru inexistența raportului contractual de împrumut.

În opinia recurrentului, pretinsul contract de împrumut, sub forma unor bonuri într-un singur exemplar nu atesta primirea banilor de către apelant, avind doar posibilitatea de a atesta faptul primirii cu împrumut a banilor. Or, în conformitate cu art.221 Cod Civil al RM actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul. Iar, actul juridic încheiat cu intenția de a ascunde un alt act juridic (actul juridic simulat) este nul.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Pojarnița-Med” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a

cauzei, iar argumentele invocate în recurs, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Pojarnița-Med” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Pojarnița-Med” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru